

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis discernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

II. Quodnam sit obiectum scientiæ diuinæ, seu quasnam res Deus cognoscat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

scientia Dei (vt dictum est, sit eius substantia, & illa simplex & simplicissima, ac in se omnino immutabilis, sequitur, vt & de scientia eius idem omnino dicti debeat: vnde S. Aug. lib. de Ciuit. cap. 10. explicans, quo sensu in scriptura spiritus diuinæ intelligentiæ dicatur multiplex, *Ceterum* (inquit) *dictus est in scripturis sanctis Spiritus Sapiens multiplex, eo quod multa in se habeat; sed qua habet, hæc & est & ea omnia vnus est; neque enim multa, sed vna sapientia est in qua immensi quidam sunt atque infiniti rerum intelligibilium thesauri: & Petrus Damianus Opusc. 36. cap. 7. Deo* (inquit) *nec nouum aliquid penitus accedit, nec aliquid ab eo per temporis momenta recedit; sed nec diuersis obrutibus diuersa considerat, vt, cum intendit præteritis, vacet à præsentibus vel futuris; vel rursus, cum præsentia suo futura considerat, oculos à præteritis auertat, sed vno duntaxat ac simplici præsentissima maiestatis intuitu simul omnia comprehendit, neque hoc confusè atque inexplicatè, sed omnia discernit, ac iuxta proprietatem suam quaque distinguit.*

SECTIO II.

Quodnam sit obiectum Scientiæ Diuinæ, seu quasnam res Deus cognoscat.

Certum est 1. Deum se per suam essentiam perfectissimè intelligere & cognoscere. *Quæ sunt Dei* (inquit Apostolus 1. Cor. 2.) *nemo cognouit, nisi Spiritus Dei, qui in ipso est.* Et certè, si Deus aliquid intelligit & cognoscit, vt certissimum est, nullum excellentius nec dignius habere potest obiectum intelligentiæ ac cognitionis suæ quàm se ipsum, vt per se patet.

Certum est 2. Deum se non solum perfectissimè intelligere, sed etiam comprehendere. Id patet ex citato Apostoli loco, ubi dicitur, quod *Spiritus Dei scrutatur omnia, etiam profunda Dei.* Id etiam probat S. Thom. 1. p. q. 14. a. 3. ex eo quod Deus tam perfectè cognoscit se ipsum, quàm est in se cognoscibilis; quia tanta est virtus Dei in cogno-

cognoscendo, quanta est eius actualitas in existendo; unde sequitur, quod se comprehendit: rem enim aliquam comprehendere, nihil est aliud, quam illam tam perfecte cognoscere, quam est cognoscibilis.

Certum est 3. Deum cognoscere omnes alias res à se distinctas, non tantum vniuersim & in genere, sed etiam sigillatim & in particulari. Hoc euidenter constat ex scriptura: Iob. 28. *Ipsè fines mundi insuetur: & omnia, quæ sub celo sunt, respicit: Pl. 49. Mea sunt omnes feræ sylvarum, iumenta in montibus & boues. Cognouit omnia volatilia cæli. Præsertim verò testantur scripturæ Deum distinctè cognoscere actiones, verba, cogitationes vniuscuiusque hominum. Pl. 138. Domine, probasti me, & cognouisti me, &c. intellexisti cogitationes meas de longè, &c. Iob. 31. Nunc ipse considerat vias meas, & cunctos gressus meos dinumerat? Hebr. 4. Pertingens vsque ad diuisionem animæ ac spiritus, &c. & non est ulla creatura inuisibilis in conspectu eius, &c.*

Probat in super eadem veritas ex eo, quod nihil est omnino in rebus creatis, ad cuius productionem & conseruationem Deus vt causa prima concurrere non debeat; unde sequitur nihil esse omnino, quod Deus perfecte non cognoscat: vt enim ait S. August. lib. 5. de Gen. ad litt. c. 15. *Sufficere debet, vt quisque nouerit, vel inconcuse credat, quod Deus hæc omnia fecerit; non enim opinor eum esse tam excor-dem, vt Deum, quæ non nouerat, fecisse arbitretur.*

Et quamuis ea ratio non probet Deum cognoscere peccata, cum sint priuationes potius quam entia, nec ad ea, vt formaliter peccata sunt, Deus villo modo concurrat; constat tamen ex varijs scripturæ locis illa distinctè à Deo cognosci, quocumque tandem modo illa cognoscat. Pl. 68. *Delicta mea à te non sunt abscondita: & Pl. 50. Malum coram te feci. Pl. 138. Imperfectum meum viderunt oculi tui.*

Certum est 4. Deum res omnes cognoscere, non tantum cum sunt actu existentes, sed etiam antequam existant. Dan. 13. *Deus æterne, qui nosti omnia, antequam fiante Eccli. 42. Cognouit Dominus omnem scientiam, & inspexit in signum*

signum aui, annuntians, qua praeuenerunt, & qua superuentura sunt: unde S. Aug. lib. 5. de ciuit. cap. 9. optime dixit confiteri esse Deum, & negare praescium futurorum, apertissima insania est.

Certum est denique cognitionem Dei extendere se ad illas etiam res, quae nunquam existent, & quae sunt pure impossibiles; cum enim se perfecte comprehendat (vt dictum est) nec possit causa aliqua perfecte comprehendere, quin cognoscantur effectus omnes ab illa producibiles; hinc sequitur Deum cognoscere omnia, quae ab omnipotentia sua tanquam à causa effectrice dimanare possunt; unde dicitur Rom. 4. quod *vocat ea, quae non sunt, tanquam ea, quae sunt.*

Cum igitur haec certa sint & indubitata fide tenenda, duo sunt, quae aliquam difficultatem recipiunt; primum est, quomodo Deus cognoscat futura contingentia; secundum, an etiam cognoscat futura conditionata. Et de his in sequentibus sectionibus agetur.

SECTIO III.

Quomodo Deus cognoscat futura contingentia.

Quaestio praesertim intelligenda est de actionibus liberis creaturarum rationabilium, quae ideo dicuntur futurae contingentia, quod non pendeant à causis necessarijs, sed liberis & indeterminatis, & pro illarum libito possint esse vel non esse.

Huius autem quaestionis difficultas in duobus consistit. Primum est, quomodo infallibilitas & certitudo diuinæ cognitionis, cum illarum rerum contingentia, subsistere valeat: secundum, quomodo libertas & indifferentia creaturarum rationabilium, à quibus pendent eiusmodi effectus contingentia, cum infallibilitate & certitudine diuinæ praescientiae possit concordari. Pro quorum resolutione

Dicetur